

2018/0247(COD)

23.1.2019

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: väliskomisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA III) (COM(2018)0465 – C8-0274/2018 – 2018/0247(COD))

Arvamuse koostaja: Bodil Valero

PA_Legam

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval väliskomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Määrus (EL) nr 231/2014¹⁴ kaotab kehtivuse 31. detsembril 2020. Selleks et liidu **välistegevus** oleks tõhus ka **tulevikus**, tuleks **jätkata välisabi kavandamise ja andmise raamistiku kasutamist**.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 231/2014, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II) (ELT L 77, 15.3.2014, lk 11).

Muudatusettepanek

(1) Määrus (EL) nr 231/2014¹⁴ kaotab kehtivuse 31. detsembril 2020. Selleks et liidu **laienemispoliitika** oleks tõhus ka **tulevikus**, tuleks **seada jätkuvalt toetada konkreetse välistegevuse rahastamisvahendiga**.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrus (EL) nr 231/2014, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (IPA II) (ELT L 77, 15.3.2014, lk 11).

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Euroopa Liidu lepingu artiklis 49 on sätestatud, et liidu liikmeks saamise avalduse võib esitada iga Euroopa riik, kes austab selliseid väärtusi nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine ning võtab endale kohustuse neid väärtusi edendada. Euroopa riik, kes on esitanud liidu liikmeks saamise avalduse, võib liikmeks saada üksnes siis, kui on leidnud kinnitust, et ta vastab 1993. aasta juunis Kopenhaagenis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kehtestatud

liikmelisuse kriteeriumidele („Kopenhaageni kriteeriumid“), ning tingimusel, et liit suudab uue liikme integreerida. Kopenhaageni kriteeriumid käsitlevad demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset tagavate institutsioonide stabiilsust, toimiva turumajanduse olemasolu, suutlikkust toime tulla konkurentsisure ja turujõududega liidus ning võimet mitte üksnes kasutada aluslepingute järgseid õigusi, vaid täita ka neis sätestatud kohustusi, sealhulgas järgida poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmäärke.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Laienemisprotsess rajaneb kindlaksmääratud kriteeriumidel ning õiglasel ja rangel tingimuslikkusel. Iga abisaajat hinnatakse vaid tema enda saavutuste põhjal. Tehtud edusammude hindamise ja puudujääkide kindlakstegemise eesmärk on pakkuda I lisas loetletud abisaajatele stiimuleid ja suuniseid vajalike ulatuslike reformide jätkamiseks. Selleks et laienemisväljavaadetest saaks reaalsus, on jätkuvalt väga oluline kindel juhendumine põhimõttest „põhialused kõigepealt“¹⁵. Ühinemise *edenemine* oleneb sellest, *kuivõrd* taotleja austab liidu väärtusi ning suudab viia ellu reforme, mis on vajalikud selleks, et viia riigi poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus- ja majandussüsteemid vastavusse liidu eeskirjade, nõuete, poliitika ja tavadega.

liikmelisuse kriteeriumidele („Kopenhaageni kriteeriumid“), ning tingimusel, et liit suudab uue liikme integreerida. Kopenhaageni kriteeriumid käsitlevad demokraatiat, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset tagavate institutsioonide stabiilsust, toimiva turumajanduse olemasolu, suutlikkust toime tulla konkurentsisure ja turujõududega liidus ning võimet mitte üksnes kasutada aluslepingute järgseid õigusi, vaid täita ka neis sätestatud kohustusi, sealhulgas järgida poliitilise ning majandus- ja rahaliidu eesmäärke.

Muudatusettepanek

(4) Laienemisprotsess rajaneb kindlaksmääratud kriteeriumidel ning õiglasel ja rangel tingimuslikkusel. Iga abisaajat hinnatakse vaid tema enda saavutuste põhjal. Tehtud edusammude hindamise ja puudujääkide kindlakstegemise eesmärk on pakkuda I lisas loetletud abisaajatele stiimuleid ja suuniseid vajalike ulatuslike reformide jätkamiseks. Selleks et laienemisväljavaadetest saaks reaalsus, on jätkuvalt väga oluline kindel juhendumine põhimõttest „põhialused kõigepealt“¹⁵. *Peale selle on heanaaberlikud suhted ja piirkondlik koostöö ka laienemisprotsessis ülimalt tähtsad. Edasiliikumine* ühinemise *suunas* oleneb sellest, *kuidas iga* taotleja austab liidu väärtusi ning suudab viia ellu reforme, mis on vajalikud selleks, et viia riigi poliitilised, institutsioonilised, õigus-, haldus- ja majandussüsteemid vastavusse liidu eeskirjade, nõuete, poliitika ja tavadega.

¹⁵ Põhimõttega „põhialused kõigepealt“ ühendatakse õigusriigi põhimõte ja põhiõigused ühinemisprotsessi teise kahe olulise valdkonnaga majanduse juhtimisega (suurem keskendumine majandusarengule ja konkurentsivõime suurendamisele) ning demokraatlike institutsioonide ja avaliku halduse reformi tõhustamisega. Kõik kolm põhialust on kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatide reformiprotsessi jaoks määrava tähtsusega ning hõlmavad kodanike jaoks kõige olulisemaid küsimusi.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Liidu laienemispoliitika on investering Euroopa rahusse, julgeolekusse ja *stabiilsusse*. Seeläbi suurendatakse nii liidu kui ka tulevaste liikmesriikide majanduslikke ja kaubandusvõimalusi. ELi liikmeks saamise väljavaatel *on* märkimisväärne ümberkujundav mõju, mis hõlmab positiivseid demokraatlikke, poliitilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke muutusi.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Abi andmisel tuleks järgida ka kokkuleppeid, mis liit on sõlminud I lisas loetletud abisaajatega. Abi peaks peamiselt keskenduma sellele, et aidata I lisas loetletud abisaajatel tugevdada demokraatlikke institutsioone ja õigusriiki,

¹⁵ Põhimõttega „põhialused kõigepealt“ ühendatakse õigusriigi põhimõte ja põhiõigused ühinemisprotsessi teise kahe olulise valdkonnaga majanduse juhtimisega (suurem keskendumine majandusarengule ja konkurentsivõime suurendamisele) ning demokraatlike institutsioonide ja avaliku halduse reformi tõhustamisega. Kõik kolm põhialust on kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatide reformiprotsessi jaoks määrava tähtsusega ning hõlmavad kodanike jaoks kõige olulisemaid küsimusi.

Muudatusettepanek

(5) Liidu laienemispoliitika on investering Euroopa rahusse, julgeolekusse, *stabiilsusse* ja *jõukusesse*. Seeläbi suurendatakse nii liidu kui ka tulevaste liikmesriikide majanduslikke ja kaubandusvõimalusi. ELi liikmeks saamise väljavaatel *võib olla* märkimisväärne ümberkujundav mõju, mis hõlmab positiivseid demokraatlikke, poliitilisi, majanduslikke ja ühiskondlikke muutusi. *Seda potentsiaali tuleks võimalikult suurel määral kasutada.*

reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust, austada **põhiõigusi ning** edendada soolist võrdõiguslikkust, sallivust, sotsiaalset kaasatust ja mittediskrimineerimist. Samuti tuleks abiga toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba¹⁷ raames kindlaks määratud **keskseid põhimõtteid ja õigusi**. Abiga tuleks jätkuvalt toetada nende jõupingutusi edendada piirkondlikku, makropiirkondlikku ja piiriülest koostööd ning territoriaalset arengut, sealhulgas liidu makropiirkondlike strateegiate rakendamise kaudu. Ühtlasi peaks abi edendada nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning majandusjuhtimist, et toetada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskava, sealhulgas regionaalarengu, põllumajanduse, maaelu arengu ning sotsiaal- ja tööhõivepoliitika rakendamise ning digitaalrajanduse ja -ühiskonna arendamisega, samuti kooskõlas Lääne-Balkani riikide digitaalarengu tegevuskava juhtalgatusega.

reformida kohtusüsteemi ja avalikku haldust, austada **põhilisi inimõigusi, sh vähemuste õigusi kaitsta vähemusi**, edendada soolist võrdõiguslikkust, sallivust, sotsiaalset kaasatust ja mittediskrimineerimist, **kaitsta inimõiguste kaitsjaid, rikkumisest teatajaid ja kodanikuühiskonda ning toetada algatusi, millega edendatakse läbipaistvust, vastutust, terviklikkust ja korruptsioonivastast võitlust**. Samuti tuleks abiga toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba¹⁷ raames kindlaks määratud **kesksete põhimõtete ja õiguste kaitsmist**. Abiga tuleks jätkuvalt toetada nende jõupingutusi edendada piirkondlikku, makropiirkondlikku ja piiriülest koostööd, **sh ka merepiiride ülest**, ning territoriaalset arengut, sealhulgas liidu makropiirkondlike strateegiate, **nt ELi Doonau piirkonna strateegia** rakendamise kaudu. **Toetada tuleks ka heanaaberlikke suhteid, lepitamist ja piirkondlikku koostööd**. Ühtlasi peaks abi edendada nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning majandusjuhtimist, et toetada aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu tegevuskava, sealhulgas regionaalarengu, põllumajanduse, maaelu arengu ning **VKEde arendamise kaudu** sotsiaal- ja tööhõivepoliitika rakendamise ning digitaalrajanduse ja -ühiskonna arendamisega, samuti kooskõlas Lääne-Balkani riikide digitaalarengu tegevuskava juhtalgatusega.

¹⁷ Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid Euroopa sotsiaalõiguste samba üksmeelselt välja 17. novembril 2017 Göteborgis õiglase töö ja majanduskasvu teemalises sotsiaaltippkohtumisel.

¹⁷ Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid Euroopa sotsiaalõiguste samba üksmeelselt välja 17. novembril 2017 Göteborgis õiglase töö ja majanduskasvu teemalises sotsiaaltippkohtumisel.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Liit peaks oma liikmesriikide kogemusele tuginedes toetama I lisas loetletud abisaajaid teel ühinemise poole. Nimetatud koostöö peaks keskenduma eelkõige liikmesriikide **reformiprotsessi** käigus omandatud kogemuste jagamisele.

Muudatusettepanek

(8) Liit peaks oma liikmesriikide kogemusele tuginedes toetama I lisas loetletud abisaajaid teel ühinemise poole. Nimetatud koostöö peaks keskenduma eelkõige liikmesriikide **poliitiliste, sotsiaal- ja majandusreformide protsessi** käigus omandatud kogemuste jagamisele.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Julgeolekuvaldkonnas on liidu ja I lisas loetletud abisaajate strateegiline ja operatiivkoostöö hädavajalik, et **julgeoleku- ja terrorismiohtudega** tulemuslikult ja tõhusalt toime tulla.

Muudatusettepanek

(9) Julgeolekuvaldkonnas on liidu ja I lisas loetletud abisaajate strateegiline ja operatiivkoostöö hädavajalik, et **julgeolekuohtudega, sealhulgas raskete kuritegude, organiseeritud kuritegevuse ja terrorismiohuga ning muude ohtudega, mis ähvardavad stabiilsust ja rahu liikmesriikides**, tulemuslikult ja tõhusalt toime tulla.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Oluline on veelgi tugevdada rändealast koostööd, sealhulgas piirihaldust, et tagada rahvusvahelise kaitse kättesaadavus, jagada olulist teavet, suurendada rändest tulenevat kasu arengule, hõlbustada seaduslikku ja tööjõurännet, tugevdada piirikontrolli ning ühiselt võidelda ebaseadusliku rände, inimkaubanduse **ja** rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu.

Muudatusettepanek

(10) Oluline on veelgi tugevdada rändealast koostööd, sealhulgas piirihaldust, et tagada rahvusvahelise kaitse kättesaadavus, jagada olulist teavet, suurendada rändest tulenevat kasu arengule, hõlbustada seaduslikku ja tööjõurännet, tugevdada piirikontrolli ning ühiselt võidelda ebaseadusliku rände, inimkaubanduse, rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise **ja terrorismi** vastu.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10 a) Liidu ja I lisas loetletud abisaajariikide koostöös tuleb toetada sotsiaalkaitset ja sotsiaalset kaasatust. Selle valdkonna sekkumismeetmete eesmärk peaks olema kaasavad, tulemuslikud, tõhusad ja piisavad sotsiaalkaitse süsteemid, mis edendavad sotsiaalset kaasamist ja võrdseid võimalusi ning kaotavad ebavõrdsuse ja vaesuse.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) Enamikule I lisas loetletud abisaajatest jätkuvalt peamiseks väljakutseks olev õigusriigi tugevdamine, sealhulgas korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, ning hea valitsemistava, sealhulgas avaliku halduse reformi tugevdamine on abisaajatele oluline liidule lähenemiseks ning hiljem liidu liikmelisusega kaasnevate kohustuste täielikuks täitmiseks. Pidades silmas nendes valdkondades ellu viidavate reformide pikemaajalist laadi ja vajadust saavutada tulemusi, peaks käesoleva määruse alusel antav finantsabi olema suunatud I lisas loetletud abisaajatele kehtestatud nõuete rahuldamiseks võimalikult varakult.

(11) Enamikule I lisas loetletud abisaajatest jätkuvalt peamiseks väljakutseks olev õigusriigi tugevdamine, sealhulgas **kohtute sõltumatuse, demokraatia ja põhiõiguste, meedia sõltumatuse kindlustamine ja edendamine, avaliku sektori asutuste ja õiguskaitseasutuste otsustusprotsessi läbipaistvuse ja objektiivsuse tagamise kaudu, toetades sõltumatuid inimõiguste kaitsjaid ja kodanikuühiskonna organisatsioone, kes jälgivad õigusriigi põhimõtte täitmist, rikkumistest teatajate kaitsmine ning algatused, millega edendatakse läbipaistvust, vastutust, terviklikkust, ning** korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, **radikaliseerumise ja terrorismi ennetamine** ning hea valitsemistava **edendamine**, sealhulgas avaliku halduse reformi tugevdamine on abisaajatele oluline liidule lähenemiseks ning hiljem liidu liikmelisusega kaasnevate kohustuste

täielikuks täitmiseks. Pidades silmas nendes valdkondades ellu viidavate reformide pikemaajalist laadi ja vajadust saavutada tulemusi, peaks käesoleva määruse alusel antav finantsabi olema suunatud I lisas loetletud abisaajatele kehtestatud nõuete rahuldamiseks võimalikult varakult.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Pidades silmas Lääne-Balkani piirkonna etnilist keerukust ja viimase aja rahutuid etnilisi suhteid, on rahvus-, etniliste ja keeleliste vähemuste kaitse iseäranis tähtis. Selleks et vähemuste kaitsest saaks kandidaatriikides ja võimalikes kandidaatriikides stabiliseeriv jõud, peaks Euroopa Liit toetama valitsusi asjaomastel rahvusvahelistel normidel põhinevate vähemuste kaitse õigusraamistike vastuvõtmisel, jälgimisel ja tulemuslikul kohaldamisel. Selles peaks liit kasutama ära varasemate ühinemisläbirääkimiste ajal ja järel saadud kogemusi.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 b) Romade olukord on endiselt eriti problemaatiline enamikus kandidaatriikides ja võimalikes kandidaatriikides, kus nad kannatavad jätkuvalt ulatusliku diskrimineerimise, viletsate elutingimuste, põhiliste sotsiaalteenuste ebapiisava kättesaadavuse ning väga kõrge

kirjaoskamatus taseme ja haridussüsteemist varakult lahkumise tõttu, mis omakorda suurendab nende sotsiaalsel tõrjutust. IPA III peaks olema abiks täpselt suunatud ja strateegiapõhise toetuse andmisel romade olukorra parandamiseks abisaajariikides.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12 a) Abi tuleks anda ka vähemuste õiguste aspekti täiendavaks tugevdamiseks, parandades kultuuridevahelist mõistmist ja rahumeelset kooseksisteerimist.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) I lisas loetletud abisaajad peavad olema paremini valmis käsitlema üleilmseid probleeme, nagu jätkusuutlik areng ja kliimamuutused, ning viima oma jõupingutused nende küsimuste lahendamiseks kooskõlla liidu jõupingutustega. Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada kestliku arengu eesmärke, tuleks käesoleva programmiga toetada kliimameetmetega liidu poliitikas laiemalt arvestamist ja panustama üldesmärki, et ELi eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Käesoleva programmi alusel rakendatavate meetmete puhul eeldatakse, et programmi kogu rahastamispaketist eraldatakse 16 %

(13) I lisas loetletud abisaajad peavad olema paremini valmis käsitlema üleilmseid probleeme, nagu *vaesus*, jätkusuutlik areng ja kliimamuutused, ning viima oma jõupingutused nende küsimuste lahendamiseks kooskõlla liidu jõupingutustega. Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks et saavutada kestliku arengu eesmärke, tuleks käesoleva programmiga toetada kliimameetmetega liidu poliitikas laiemalt arvestamist ja panustama üldesmärki, et ELi eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Käesoleva programmi alusel rakendatavate meetmete puhul eeldatakse, et programmi kogu rahastamispaketist eraldatakse 16 %

kliimaeesmärkidele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning käesoleva programmi koondtulemusi tuleks arvestada asjakohastes hindamis- ja läbivaatamismenetlustes.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama antava abi eeskirjadele vastavuse, sidususe ja vastastikuse täiendavuse, eelkõige korrapärase konsultatsioonide ja sagedase teabevahetuse kaudu abitsükli eri etappides. Samuti tuleks astuda samme, mis on vajalikud selleks, et tagada parem koordineerimine ja vastastikune täiendus teiste rahastajatega, sealhulgas korrapärase konsultatsioonide abil. Kodanikuühiskonna rolli tuleks tugevdada nii valitsusasutuste kaudu rakendatavates programmides kui ka liidu abi otsese saajana.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Käesoleva määruse alusel toetatavate asjakohaste poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamise tegevusprioriteedid tuleks määratleda programmitöö raamistikus, mille komisjon näeb ette aastateks 2021–2027 kehtestatud liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks partnerluses I lisas loetletud abisaajatega,

kliimaeesmärkidele. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning käesoleva programmi koondtulemusi tuleks arvestada asjakohastes hindamis- ja läbivaatamismenetlustes.

Muudatusettepanek

(16) Komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama antava abi eeskirjadele vastavuse, sidususe ja vastastikuse täiendavuse, eelkõige korrapärase konsultatsioonide ja sagedase teabevahetuse kaudu abitsükli eri etappides. Samuti tuleks astuda samme, mis on vajalikud selleks, et tagada parem koordineerimine ja vastastikune täiendus teiste rahastajatega, sealhulgas korrapärase konsultatsioonide abil. Kodanikuühiskonna, **sealhulgas naiste, LGBTI-inimeste ja vähemuste inimõigusi kaitsvate organisatsioonide** rolli tuleks tugevdada nii valitsusasutuste kaudu rakendatavates programmides kui ka liidu abi otsese saajana.

Muudatusettepanek

(17) Käesoleva määruse alusel toetatavate asjakohaste poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamise tegevusprioriteedid tuleks määratleda programmitöö raamistikus, mille komisjon näeb ette aastateks 2021–2027 kehtestatud liidu mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ajaks partnerluses I lisas loetletud abisaajatega,

lähtudes laienemise tegevuskavast ja nende konkreetsetest vajadustest kooskõlas käesolevas määruses määratletud üldiste ja erieesmärkidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid. Programmitöö raamistikus tuleks kindlaks määrata abi andmisega toetatavad valdkonnad, märkides vahendite soovitusliku jaotuse valdkondade kaupa, sh hinnangulised kliimaga seotud kulud.

lähtudes laienemise tegevuskavast ja nende konkreetsetest vajadustest kooskõlas käesolevas määruses määratletud üldiste ja erieesmärkidega ning võttes nõuetekohaselt arvesse asjakohaseid riiklikke strateegiaid **ja Euroopa Parlamendi resolutsioone**. Programmitöö raamistikus tuleks kindlaks määrata abi andmisega toetatavad valdkonnad, märkides vahendite soovitusliku jaotuse valdkondade kaupa, sh hinnangulised kliimaga seotud kulud.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Liidu **huvides on aidata kaasa** I lisas loetletud abisaajate **reformialastele jõupingutustele**, mis tehakse eesmärgiga astuda liidu liikmeks. Abi andmist tuleks juhtida kindlalt tulemustele keskendudes ning pakkudes stiimuleid neile, kes näitavad reformidele pühendumist ühinemiseelse abi tõhusa rakendamise ja liikmelisuse kriteeriumide täitmisel tehtud edusammudega.

Muudatusettepanek

(18) Liidu **ja** I lisas loetletud abisaajate **ühistes huvides on aidata abisaajaid nende reformialastes jõupingutustes**, mis tehakse eesmärgiga astuda liidu liikmeks. Abi andmist tuleks juhtida kindlalt tulemustele keskendudes ning pakkudes stiimuleid neile, kes näitavad reformidele pühendumist ühinemiseelse abi tõhusa rakendamise ja liikmelisuse kriteeriumide **ning Euroopa Liidu väärtuste** täitmisel tehtud edusammudega.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(18 a) Õigusriigi, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste olukorra tõsise halvenemise korral kandidaatriigis või võimalikus kandidaatriigis või juhul, kui abisaaja ei täida liiduga sõlmitud asjaomastes lepingutes võetud kohustusi, peaksid järgnema selged tagajärjed. Sellisel juhul, ilma et see piiraks eelarvemenetlust ja abi peatamise

tingimusi rahvusvahelistes lepingutes abisaajatega, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I lisa muutmiseks, et peatada või peatada osaliselt liidu abi. Selliste otsuste tegemisel peaks komisjon tagama, et võimalikuks jääb rahaline toetus meetmetele, millest kodanikud otsest kasu saavad, eelkõige meetmetele, mida juhivad valitsusvälised osalejad, kes on otseselt seotud õigusriigi, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste tugevdamisega. Kui komisjon leiab, et abi peatamist selgitavad põhjused enam ei kehti, peaks tal olema õigus võtta vastu delegeeritud õigusaktid I lisa muutmiseks, et taastada liidu abi.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Üleminek ühinemiseelsete rahaliste vahendite puhul rakendatavalt komisjonipoolselt eelarve otseselt täitmiselt I lisas loetletud abisaajate poolsele eelarve kaudsele täitmisele peaks olema järkjärguline ning vastama abisaajate sellekohasele suutlikkusele. Abi andmisel tuleks jätkuvalt kasutada struktuure ja rahastamisvahendeid, mis on oma väärtust ühinemiseelses protsessis tõestanud.

Muudatusettepanek

(19) Üleminek ühinemiseelsete rahaliste vahendite puhul rakendatavalt komisjonipoolselt eelarve otseselt täitmiselt I lisas loetletud abisaajate poolsele eelarve kaudsele täitmisele peaks olema järkjärguline ning vastama abisaajate sellekohasele suutlikkusele **ja täielikele usaldatavuse kaitsemeetmetele, teiste hulgas järgmised: läbipaistvad raamatupidamis- ja hankemenetlused ning OLAFi-poolne kindla aja tagant tehtav välisjärelvalve.** Abi andmisel tuleks jätkuvalt kasutada struktuure ja rahastamisvahendeid, mis on oma väärtust ühinemiseelses protsessis tõestanud. **Erilist tähelepanu tuleb pöörata abi andmisele abisaajariikide vastuvõtusuuutlikkuse parandamiseks.**

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Liit peaks oma välistegevuse mõju optimeerimiseks püüdma olemasolevaid vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada. **See** tuleks saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavuse abil ning nende rahastamisvahendite ja liidu muude poliitikameetmete ja programmide vahel koostoime loomise kaudu. See hõlmab vajaduse korral ka sidusust ja täiendavust makromajandusliku finantsabiga.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

(26) Välistegevusi viiakse tihti ellu väga ebastabiilses keskkonnas, kus on vaja pidevalt ja kiirelt reageerida liidu partnerite vajaduste muutumisele ning **üleilmsetele** probleemidele, **mis** on **seotud** näiteks **inimõiguste**, demokraatia ja hea valitsemistava, **julgeoleku** ja **stabiilsuse**, **kliimamuutuste** ja **keskkonna ning ebaseadusliku rände ja selle algpõhjustega**. Prognoositavuse põhimõtte ühitamiseks vajadusega kiirelt reageerida uute vajaduste tekkimisele tuleb kohandada programmide rahalist rakendamist. Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida ettenägematutele vajadustele ja järgida samas põhimõtet, et liidu eelarve kinnitatakse iga-aastaselt, tuleks käesolevas määruses säilitada võimalus kohaldada finantsmääruses muude poliitikameetmete puhul juba lubatud paindlikkust, nimelt ülekandmist ühest perioodist teise ja lubatud vahendite ümberpaigutamist, et tagada ELi vahendite

Muudatusettepanek

(20) Liit peaks oma välistegevuse mõju optimeerimiseks püüdma olemasolevaid vahendeid võimalikult tõhusalt kasutada. **Teiste olemasolevate välisrahastamisvahenditega kattumise vältimiseks** tuleks **see** saavutada liidu välistegevuse rahastamisvahendite sidususe ja täiendavuse abil ning nende rahastamisvahendite ja liidu muude poliitikameetmete ja programmide vahel koostoime loomise kaudu. See hõlmab vajaduse korral ka sidusust ja täiendavust makromajandusliku finantsabiga.

Muudatusettepanek

(26) Välistegevusi viiakse tihti ellu väga ebastabiilses keskkonnas, kus on vaja pidevalt ja kiirelt reageerida liidu partnerite vajaduste muutumisele ning probleemidele, **mille lahendamiseks on vaja üleilmset solidaarsust**, näiteks **inimõigused**, demokraatia ja hea valitsemistava, **julgeolek** ja **stabiilsus**, **kliimamuutused** ja **keskkond, ränne ja selle arvukad põhjused ning terrorism**. Prognoositavuse põhimõtte ühitamiseks vajadusega kiirelt reageerida uute vajaduste tekkimisele tuleb kohandada programmide rahalist rakendamist. Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida ettenägematutele vajadustele ja järgida samas põhimõtet, et liidu eelarve kinnitatakse iga-aastaselt, tuleks käesolevas määruses säilitada võimalus kohaldada finantsmääruses muude poliitikameetmete puhul juba lubatud paindlikkust, nimelt ülekandmist ühest perioodist teise ja lubatud vahendite ümberpaigutamist, et tagada ELi vahendite

tõhus kasutamine nii ELi kodanike kui ka I lisas loetletud abisaajate seisukohast ja maksimeerida seega ELi välistegevuses sekkumisteks kättesaadavaid ELi vahendeid.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek

tõhus kasutamine nii ELi kodanike kui ka I lisas loetletud abisaajate seisukohast ja maksimeerida seega ELi välistegevuses sekkumisteks kättesaadavaid ELi vahendeid.

Muudatusettepanek

(31 a) Liidu kohapealsetest meetmetest teadlikkuse parandamiseks on oluline läbipaistvus, teavitamine ja nähtavuse suurendamise meetmed. Üldsuse teadlikkuse suurendamiseks peaksid komisjon, liidu delegatsioonid ja abisaajad abisaajariikides ühinemiseelse abi kasutamisest selgelt ja tõhusalt teavitama, andes ülevaate selle eesmärkidest, kasutamisest ja tulemustest. Liidu rahastuse saajad peaksid tunnistama liidu rahastuse päritolu ning tagama selle nõuetekohase nähtavuse. Ühinemiseelse abi rahastamisvahendist IPA III tuleks aidata rahastada teavitusmeetmeid, millega reklaamida liidu abi tulemusi eri sihtrühmadele abisaajariikides.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Selleks et võtta arvesse laienemispoliitika raamistiku muutusi või I lisas loetletud abisaajate osas toimunud olulisi muutusi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte II ja III lisas loetletud abi temaatiliste prioriteetide

Muudatusettepanek

(32) Selleks et võtta arvesse laienemispoliitika raamistiku muutusi või I lisas loetletud abisaajate osas toimunud olulisi muutusi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte II ja III lisas loetletud abi temaatiliste prioriteetide

kohandamiseks ja ajakohastamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

kohandamiseks ja ajakohastamiseks. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide **ja kodanikuühiskonna** tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. IPA III erieesmärgid on järgmised:

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tugevdada õigusriiki, demokraatiat, inimõiguste austamist, põhiõigusi ja rahvusvahelist õigust, **kodanikuühiskonda ja julgeolekut ning parandada rände haldamist, sealhulgas piirihaldust;**

Muudatusettepanek

a) tugevdada õigusriiki, demokraatiat **ja** inimõiguste austamist, põhiõigusi ja rahvusvahelist õigust, **toetada kohtunike sõltumatust ja tõhusat õiguskaitset, kaitsta vähemusi, pakkuda toetust sõltumatutele inimõiguste kaitsjatele, rikkumistest teatajatele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele, jälgida õigusriigi põhimõtte täitmist ja toetada algatusi, mis edendavad meedia sõltumatust, läbipaistvust, aruandlust, terviklikkust**

ning võitlust korrupsiooni vastu;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tugevdada avaliku halduse tulemuslikkust ning toetada struktuurireforme ja head valitsemistava kõikidel tasanditel;

Muudatusettepanek

b) tugevdada avaliku halduse **kvaliteeti, tulemuslikkust, läbipaistvust ja aruandluskohustust, suurendada läbipaistvust, soodustada avaliku sektori asutustes ja õiguskaitstes omavoli puudumist** ning toetada struktuurireforme ja head valitsemistava kõikidel tasanditel;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) tugevdada sotsiaalkaitset ja sotsiaalset kaasatust muu hulgas sellega, et edendatakse võrdseid võimalusi ning vähendatakse ebavõrdsust ja vaesust, tagatakse rahvusvahelise kaitse saamise võimalus, soodustatakse seaduslikku ja töörännet ning integreeritakse rändajad, romad ja teised tõrjutud rühmad;

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d b) tugevdada konfliktide ennetamist ja edendada leppimist, rahu tagamist, heanaaberlikke suhteid, samuti inimestevahelisi kontakte ja suhtlust;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) toetada territoriaalset ja piiriülest koostööd.

Muudatusettepanek

e) toetada territoriaalset ja piiriülest koostööd, **samuti parandada ja tugevdada strateegilist ja operatiivkoostööd ELiga piiride haldamise ja julgeolekuküsimustes, et tõkestada ohte, mida põhjustavad organiseeritud kuritegevus, terrorism ja küberkuritegevus;**

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. IPA III alusel võib abi anda sellist liiki meetmetele, mis on ette nähtud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi³⁰, Euroopa Sotsiaalfond³¹ ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi³² alusel.

Muudatusettepanek

4. IPA III alusel võib abi anda sellist liiki meetmetele, mis on ette nähtud Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi³⁰, Euroopa Sotsiaalfond³¹, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi³² ning õigluse, õiguste ja väärtuste fondi alusel.

³⁰ COM(2018) 372 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta.

³¹ COM(2018) 382 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta.

³² COM(2018) 392 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu

³⁰ COM(2018) 372 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta.

³¹ COM(2018) 382 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta.

³² COM(2018) 392 final. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse eeskirjad, kuidas toetada liikmesriikide koostatavaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu

Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013.

Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavaid ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavu (ÜPP strateegiakavad), ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesoleva määruse kohaste programmide ja meetmetega integreeritakse kliimamuutuste, keskkonnakaitse ja soolise võrdõiguslikkuse küsimused ning vajaduse korral kasutatakse kestliku arengu eesmärkide³⁴ vahelisi seoseid, et edendada integreeritud meetmeid, millega saab hüvesid võimendada ja täita sidusalt mitut eesmärki.

34

https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

Muudatusettepanek

2. Käesoleva määruse kohaste programmide ja meetmetega integreeritakse kliimamuutuste, keskkonnakaitse, **põhiõiguste** ja soolise võrdõiguslikkuse küsimused ning vajaduse korral kasutatakse kestliku arengu eesmärkide³⁴ vahelisi seoseid, et edendada integreeritud meetmeid, millega saab hüvesid võimendada ja täita sidusalt mitut eesmärki.

34

https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Abi suunatakse ja kohandatakse **olenevalt** I lisas loetletud abisaajate **konkreetselt olukorrast, pidades silmas** edasisi jõupingutusi, mida on vaja kõnealuste abisaajate liikmesuse kriteeriumide täitmiseks ja suutlikkuse tagamiseks. Abi ulatus ja suurus on diferentseeritud vastavalt vajadustele, reformidele pühendumisele ning reformide rakendamisel tehtud edusammudele.

Muudatusettepanek

Abi suunatakse ja kohandatakse **vastavalt** I lisas loetletud abisaajate **konkreetselt olukorrale, võttes arvesse** edasisi jõupingutusi, mida on vaja kõnealuste abisaajate liikmesuse kriteeriumide täitmiseks ja suutlikkuse tagamiseks, **pöörates erilist tähelepanu nende vastuvõtusuutlikkuse parandamisele**. Abi ulatus ja suurus on diferentseeritud vastavalt vajadustele, reformidele

pühendumisele ning reformide
rakendamisel tehtud edusammudele.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7 a

Liidu abi peatamine

1. Kui abisaajariigis halveneb olukord tõsiselt õigusriigi põhimõtete, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise valdkonnas või kui abisaaja rikub liiduga sõlmitud asjakohastes kokkulepetes võetud kohustusi, on komisjonil kooskõlas artikliga 14 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt käesoleva määruse I lisa muutmiseks, et peatada või peatada osaliselt liidu abi andmine. Osalise peatamise korral märgitakse ära programmid, mille suhtes kehtib peatamine. Selliste otsuste tegemisel peaks komisjon tagama, et võimalikuks jääb rahaline toetus meetmetele, millest kodanikud otseselt kasu saavad, eelkõige meetmetele, mida juhivad valitsusvälised osalejad, kes on otseselt seotud õigusriigi, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste tugevdamisega.

2. Kui komisjon leiab, et abi peatamist selgitavad põhjused enam ei kehti, on tal kooskõlas artikliga 14 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakt I lisa muutmiseks, et taastada liidu abi.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 17

Teavitamine, teabevahetus ja
avalikustamine

1. **Kohaldatakse [naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruse] artikleid 36 ja 37.**

Artikkel 17

Teavitamine, teabevahetus ja
avalikustamine

1. **Käesoleva määruse alusel rahalist abi andes võtavad komisjon ja liidu delegatsioonid abisaajariikides kõik vajalikud meetmed, et tagada liidu rahalise toetuse nähtavus, sealhulgas jälgides abisaajate vastavust asjaomastele nõuetele. IPAst rahastatud meetmete suhtes kohaldatakse nõudeid, mis on sätestatud ELi välistegevuse nähtavuse ja teavitamise käsiraamatus. Komisjon võtab liidu rahastatud projektide jaoks vastu suunised iga abisaaja nähtavus- ja teavitusalaste meetmete kohta.**

1 a. Komisjon võtab meetmed, et tugevdada strateegilist teavitustegevust ja avalikku diplomaatiat liidu väärtuste edastamiseks ning liidu toetuse väärtuse esiletoomiseks.

1 b. Liidu rahastuse saajad tunnistavad liidu rahastuse päritolu ning tagavad selle nõuetekohase nähtavuse,

a) esitades avalduse, milles rõhutatakse fondide rakendamisega seotud dokumentides ja teabematerjalides, sealhulgas ametlikul veebisaidil (kui see on olemas), nähtaval viisil liidult saadud toetust;

b) reklaamides meetmeid ja nende tulemusi, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.

1 c. Komisjon kohaldab käesoleva määruse, selle meetmete ja saavutatud tulemuste puhul teabe- ja teabevahetusmeetmeid. Käesolevale määrusele eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele niivõrd, kuivõrd need on otseselt seotud artiklis 3 ning II ja III lisas osutatud eesmärkidega.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) Õigusriigi tagamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende nõuetekohase toimimise edendamine varasest etapist alates. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on luua sõltumatud, vastutustundlikud ja tõhusad kohtusüsteemid, sealhulgas läbipaistvad ja tulemustel põhinevad tööle värbamise, hindamis- ja edutamissüsteemid ning väärtegade korral kohaldatavad tulemuslikud distsiplinaarmenetlused; **tagada tõhusate süsteemide loomine piiride kaitsmiseks, rändevoogude haldamiseks ja varjupaiga andmiseks seda vajavatele inimestele**; töötada välja tõhusad vahendid organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse, **rändajate** ebaseadusliku üle piiri toimetamise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ning korrupsiooni vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks; kaitsta ja edendada inimõiguste ja vähemuste hulka kuuluvate inimeste (sealhulgas romade ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste) õigusi ning põhivabadusi, sealhulgas meediavabadus ja andmekaitse.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt a a (uus)

Muudatusettepanek

(a) Õigusriigi, **demokraatia, põhiõiguste ja inimõiguste, sealhulgas vähemuste õiguste** tagamiseks vajalike institutsioonide loomine ja nende nõuetekohase toimimise edendamine varasest etapist alates. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on luua sõltumatud, vastutustundlikud ja tõhusad kohtusüsteemid, sealhulgas läbipaistvad ja tulemustel põhinevad tööle värbamise, hindamis- ja edutamissüsteemid ning väärtegade korral kohaldatavad tulemuslikud distsiplinaarmenetlused, **kaitstes ja edendades meedia sõltumatust**; töötada välja tõhusad vahendid organiseeritud kuritegevuse, inimkaubanduse, ebaseadusliku üle piiri toimetamise, rahapesu ja terrorismi rahastamise ning korrupsiooni vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks; kaitsta ja edendada inimõiguste ja vähemuste hulka kuuluvate inimeste (sealhulgas romade ning lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste) õigusi ning põhivabadusi, sealhulgas meediavabadus ja andmekaitse. **julgustada ja toetada naiste ja vähemusrühmade tegelikku osalemist poliitikas; seada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine esmatähtsaks ja võtta konkreetseid meetmeid soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamiseks kõikides poliitikavaldkondades.**

(a a) Rahvus-, etniliste või keeleliste vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamise edendamine. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on meetmed, millega toetatakse vähemusi puudutavate küsimuste depolitiseerimist, vähemuste õiguste kaitseks õigusraamistike ja pikaajaliste strateegiate loomist; vähemuste kaitset käsitlevate olemasolevate kehtivate õigusaktide kohaldamise seire tugeva suutlikkuse loomine, et tagada tõhus kohaldamine ja puuduste parandamine; võimaldada selliste valitsuse/parlamentaarsete/riiklike haldus- ja kohtustruktuuride väljatöötamist, mis tagavad vähemuste osalemise, ning vähemuste jaoks eriasutuste või foorumite, näiteks vähemuste nõukogude loomise; vähemuskeelte kasutamise hõlbustamine ja edendamine hariduses, avalikus halduses ning avalikus elus, kultuurielus ja meedias; parimate tavade jagamine positiivse diskrimineerimise ja positiivsete meetmete valdkonnas;

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – lõik 1 – alapunkt a b (uus)**

(a b) Romade olukorra parandamine. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on töötada välja romade kaasamise ja integreerimise usaldusväärsed, terviklikud ja piisavalt rahastatud pikaajalised strateegiad; romade olukorra parandamise meetmed hariduse, tervishoiu-, eluaseme ja tööhõivevaldkonnas, sihipärased meetmed kirjaoskamatus ja haridussüsteemist varakult lahkumise vähendamiseks; meetmed, millega tagatakse romade

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) Avaliku halduse reformimine kooskõlas avaliku halduse põhimõtetega. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on parandada avaliku halduse reformi raamistikke; parandada strateegilist planeerimist ning kaasavat ja tõenditel põhinevat poliitikat ja õigusloomet; edendada avaliku teenistuse professionaalseks muutmist ja depolitiseerimist meritokraatia põhimõtete juurutamise teel; edendada läbipaistvust ja vastutust; parandada teenuste kvaliteeti ja osutamist, sealhulgas vajalikud haldusmenetlused ja kodanikele suunatud e-valitsuse kasutamine; parandada avaliku sektori finantsjuhtimist ja toota usaldusväärset statistikat.

Muudatusettepanek

(b) Avaliku halduse reformimine kooskõlas avaliku halduse põhimõtetega. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on parandada avaliku halduse reformi raamistikke; parandada strateegilist planeerimist ning kaasavat ja tõenditel põhinevat poliitikat ja õigusloomet; edendada **koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas naisorganisatsioonidega, kellel on hästi toimivas demokraatias keskne roll; edendada** avaliku teenistuse professionaalseks muutmist ja depolitiseerimist meritokraatia põhimõtete juurutamise teel; edendada läbipaistvust ja vastutust; parandada teenuste kvaliteeti ja osutamist, **tagada mittediskrimineerimine ja pakkuda kohandatud toetust**, sealhulgas vajalikud haldusmenetlused ja kodanikele suunatud e-valitsuse kasutamine; parandada **ja nüüdisajastada** avaliku sektori finantsjuhtimist; **reformida maksuameteid, arendada välja digitaalmajandus** ja toota usaldusväärset statistikat.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) Liidu ja selle partnerite konfliktide ennetamise, rahu kindlustamise ning kriisieelsete ja -järgsete olukordade lahendamise suutlikkuse edendamine,

Muudatusettepanek

(d) Liidu ja selle partnerite **piiriülese kuritegevuse**, konfliktide ennetamise, rahu kindlustamise ning kriisieelsete ja -järgsete olukordade lahendamise suutlikkuse

sealhulgas varajase hoiatamise ja konfliktiriski analüüsi kaudu; inimestevaheliste kontaktide, lepitus-, rahutagamis- ja usalduse suurendamise meetmete edendamine, arendades julgeoleku- ja arengumeetmete võtmise suutlikkust.

edendamine, sealhulgas varajase hoiatamise ja konfliktiriski analüüsi kaudu; inimestevaheliste kontaktide, lepitus-, rahutagamis- ja usalduse suurendamise meetmete edendamine, arendades julgeoleku- ja arengumeetmete võtmise suutlikkust; ***Strateegiline ja operatiivkoostöö liiduga piirihalduse ning politsei- ja õigusosalase koostöö hõlbustamise valdkonnas toetusesaajate ja liidu liikmesriikide vahel, et võidelda piiriülese kuritegevuse vastu ning toetada suutlikkuse suurendamist küberjulgeoleku ja küberkuritegevuse vastase võitluse valdkonnas.***

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) Partnerriikide õigusnormide, standardite, poliitika ja tavade liidu omadega ühtlustamise edendamine.

Muudatusettepanek

(f) Partnerriikide õigusnormide, standardite, poliitika ja tavade, ***sealhulgas avaliku sektori hangete, konkurentsi, riigiabi eeskirjade ja põhiõiguste*** liidu omadega ühtlustamise edendamine ***ning nende suutlikkuse suurendamine ELi acquis' rakendamise valdkonnas.***

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) Kvaliteetsese haridusele, koolitusele ja elukestvalem õppele kõikidel tasanditel juurdepääsu parandamine ning kultuuri- ja loomesektori toetamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on edendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele väikelaste haridus- ja hooldusvõimalustele, alg- ja keskkaridusele ning parandada põhioskuste

Muudatusettepanek

(g) Kvaliteetsese haridusele, koolitusele ja elukestvalem õppele kõikidel tasanditel juurdepääsu parandamine ning kultuuri- ja loomesektori toetamine. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on edendada võrdset juurdepääsu kvaliteetsetele väikelaste haridus- ja hooldusvõimalustele, alg- ja keskkaridusele ning parandada põhioskuste õpetamist; tõsta haridustaset,

õpetamist; tõsta haridustaset, alandada madala haridustasemega noorte osakaalu ja parandada õpetajate koolitamist. Arendada välja kutsehariduse ja -õppe süsteemid ning edendada töökohal õppimise süsteeme, et hõlbustada üleminekut tööturule; parandada kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust; soodustada vilistlaste tegevust; parandada juurdepääsu elukestvale õppele ja toetada investeeringuid hariduse ja koolituse infrastruktuuridesse, eelkõige selleks et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja edendada segregeerimata haridust ning teha seda muu hulgas digitehnoloogiatega kasutamise kaudu.

alandada madala haridustasemega noorte osakaalu, **tagada diplomite ja oskuste vastastikune tunnustamine ning** parandada õpetajate koolitamist. Arendada välja kutsehariduse ja -õppe süsteemid ning edendada töökohal õppimise süsteeme, et hõlbustada üleminekut tööturule; parandada kõrghariduse kvaliteeti ja asjakohasust; soodustada vilistlaste tegevust; parandada juurdepääsu elukestvale õppele ja toetada investeeringuid hariduse ja koolituse infrastruktuuridesse, eelkõige selleks et vähendada piirkondlikku ebavõrdsust ja edendada segregeerimata haridust ning teha seda muu hulgas digitehnoloogiatega kasutamise kaudu.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) Kvaliteetsete töökohtade osakaalu ja tööturule juurdepääsu edendamine. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on lahendada kõrge töötuse määra ja mitteaktiivsuse probleem, toetades eelkõige (mittetöötavate ja mitteõppivate) noorte, naiste, pikaajaliste töötute ja alaesindatud rühmade püsivat kaasamist tööturule. Meetmetega tahetakse stimuleerida kvaliteetsete töökohtade loomist ja toetada tööõigusnormide ja standardite tõhusat jõustamist kogu territooriumil. Meetmete teisteks põhieesmärkideks on soolise võrdõiguslikkuse toetamine, tööalase konkurentsivõime ja tootlikkuse edendamine, töötajate ja ettevõtjate kohanemine muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomine ning tööturuasutuste, nagu riiklike tööturuasutuste ja tööinspeksioonide moderniseerimine ja tugevdamine.

Muudatusettepanek

(h) Kvaliteetsete töökohtade osakaalu ja tööturule juurdepääsu edendamine. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on lahendada kõrge töötuse määra ja mitteaktiivsuse probleem, toetades eelkõige (mittetöötavate ja mitteõppivate) noorte, naiste, pikaajaliste töötute ja alaesindatud rühmade püsivat **ja mittediskrimineerivat** kaasamist tööturule. Meetmetega tahetakse stimuleerida kvaliteetsete töökohtade loomist ja toetada tööõigusnormide ja standardite tõhusat jõustamist kogu territooriumil. Meetmete teisteks põhieesmärkideks on soolise võrdõiguslikkuse toetamine, tööalase konkurentsivõime ja tootlikkuse edendamine, töötajate ja ettevõtjate kohanemine muutustega, kestliku sotsiaaldialoogi loomine ning tööturuasutuste, nagu riiklike tööturuasutuste ja tööinspeksioonide moderniseerimine ja tugevdamine.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

(i) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse **vastu võitlemine**. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete eesmärgiks on moderniseerida sotsiaalkaitstesüsteeme, et tagada tõhus, tulemuslik ja piisav kaitse inimese igas eluetapis, edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi ning tegeleda ebavõrdsuse ja vaesusega. Kõnealuses valdkonnas võetavate meetmete puhul keskendutakse **marginaliseerunud kogukondade, näiteks** romade integreerimisele; soo, **rassilise** või **etnilise** päritolu, usutunnistuse või veendumuste, **puuete**, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamisele; taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule, eluasemetele, tervishoiuteenustele, esmastele sotsiaalteenustele ja pikaajalisele hooldusele juurdepääsu parandamisele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide ajakohastamise abil.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – lõik 1 – punkt l

Komisjoni ettepanek

(l) Digitehnoloogiatele ja -teenustele juurdepääsu parandamine ning teadustegevuse, tehnoloogiaarenduse ja innovatsiooni edendamine, investeerides digitaalsesse ühenduvusse, digitaalsesse

Muudatusettepanek

(i) Sotsiaalse kaasatuse edendamine ning vaesuse **kaotamine**. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on moderniseerida **kaasavaid** sotsiaalkaitstesüsteeme, et tagada tõhus, tulemuslik, **mittediskrimineeriv** ja piisav kaitse inimese igas eluetapis, edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi ning tegeleda ebavõrdsuse ja vaesusega. Selles valdkonnas võetavate meetmete puhul keskendutakse: **rahvusvahelise kaitse saamise võimaluse tagamisele, seaduslikku ja töörande soodustamisele ning tõrjutud rühmade, nt rändajate ja** romade integreerimisele; **mis tahes alusel, nt** soo, **rassi, nahavärvi, etnilise** või **sotsiaalse** päritolu, **geneetiliste omaduste, keele**, usutunnistuse või veendumuste, **puude**, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise tõkestamisele; taskukohastele, jätkusuutlikele ja kvaliteetsetele teenustele, sealhulgas alusharidusele ja lapsehoiule, eluasemetele, tervishoiuteenustele, esmastele sotsiaalteenustele ja pikaajalisele hooldusele juurdepääsu parandamisele, sealhulgas sotsiaalkaitse süsteemide ajakohastamise abil.

usaldusse ja turvalisusse, digioskustesse ja -ettevõtlusesse ning teadusuuringute infrastruktuuri ja neid soodustavasse keskkonda ning edendades võrgustike loomist ja koostööd.

tähelepanu kõige ebasoodsamas olukorras olevatele mikro- ja maapiirkondadele ning nende elanikele, digitaalsesse usaldusse ja turvalisusse, digioskustesse ja -ettevõtlusesse ning teadusuuringute infrastruktuuri ja neid soodustavasse keskkonda ning edendades võrgustike loomist ja koostööd.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – lõik 1 – punkt n a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(n a) Turismi soodustamine ning kultuuri- ja looduspärandi edendamine. Selles valdkonnas võetavate meetmete eesmärk on kultuuripärandi, sealhulgas vähemuste kultuuripärandi säilitamine ja taastamine, looduspärandi kaitsmine ja edendamine ning säästva turismi edendamine;

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) piiriülese tööhõive, tööjõu liikuvuse ning sotsiaalse ja kultuurilise kaasatuse edendamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: piiriüleste tööturgude integreerimine, sealhulgas piiriülene liikuvus; ühised kohalikud tööhõivealgatused; teabe- ja nõustamisteenused ning ühised koolitused; sooline võrdõiguslikkus; võrdsed võimalused; **sisserändajate** kogukondade ja **haavatavate** rühmade integreerimine; investeerimine riiklikesse tööturuasutustesse; riiklikesse tervishoiu- ja sotsiaalteenustesse tehtavate investeeringute toetamine;

(a) piiriülese tööhõive, tööjõu liikuvuse ning sotsiaalse ja kultuurilise kaasatuse edendamine muu hulgas järgmise tegevuse abil: piiriüleste tööturgude integreerimine, sealhulgas piiriülene liikuvus; ühised kohalikud tööhõivealgatused; teabe- ja nõustamisteenused ning ühised koolitused; sooline võrdõiguslikkus; võrdsed võimalused; **rändajate** kogukondade, **romade** ja **haavatavas olukorras olevate** rühmade integreerimine; investeerimine riiklikesse tööturuasutustesse; riiklikesse tervishoiu- ja sotsiaalteenustesse tehtavate investeeringute toetamine;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) investeerimine noortesse, haridusse ja oskustesse muu hulgas järgmise tegevuse abil: ühiste haridus-, kutsekoolitus- ja koolituskavade ning ühist noorsootegevust toetava infrastruktuuri väljatöötamine ja rakendamine;

Muudatusettepanek

(f) investeerimine noortesse, haridusse ja oskustesse muu hulgas järgmise tegevuse abil: **oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamise tagamine**, ühiste haridus-, kutsekoolitus- ja koolituskavade ning ühist noorsootegevust toetava infrastruktuuri väljatöötamine ja rakendamine;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g a) investeerimine kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus IV lisa – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Järgmist tulemuslikkuse põhinäitajate loetelu kasutatakse selleks, et mõõta, kuidas liit on oma erieesmärkide saavutamisele kaasa aidanud:

Muudatusettepanek

Järgmist tulemuslikkuse põhinäitajate loetelu kasutatakse selleks, et mõõta, kuidas liit on oma erieesmärkide saavutamisele kaasa aidanud, **ning hinnata abisaajate tehtud edusamme:**

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA III) loomine	
Viited	COM(2018)0465 – C8-0274/2018 – 2018/0247(COD)	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	AFET 2.7.2018	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	LIBE 2.7.2018	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Bodil Valero 9.7.2018	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	27.11.2018	23.1.2019
Vastuvõtmise kuupäev	23.1.2019	
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 –: 4 0: 10	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Asim Ademov, Martina Anderson, Monika Beňová, Malin Björk, Caterina Chinnici, Daniel Dalton, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Tanja Fajon, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Eva Joly, Dietmar Köster, Barbara Kudrycka, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, Alessandra Mussolini, Judith Sargentini, Giancarlo Scottà, Csaba Sógor, Sergei Stanishev, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Carlos Coelho, Ignazio Corrao, Pál Csáky, Miriam Dalli, Gérard Deprez, Maria Grapini, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Jean Lambert, Gilles Lebreton, Jeroen Lenaers, Innocenzo Leontini, Emilian Pavel, Barbara Spinelli, Geoffrey Van Orden	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Wajid Khan, Anthea McIntyre, Mylène Troszczynski	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

38	+
ALDE	Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Sophia in 't Veld, Cecilia Wikström
ECR	Monica Macovei
EFDD	Ignazio Corrao
PPE	Asim Ademov, Carlos Coelho, Pál Csáky, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank Engel, Monika Hohlmeier, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Barbara Kudrycka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Alessandra Mussolini, Csaba Sógor, Traian Ungureanu, Tomáš Zdechovský
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Miriam Dalli, Tanja Fajon, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Wajid Khan, Dietmar Köster, Cécile Kashetu Kyenge, Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Emilian Pavel, Sergei Stanishev
VERTS/ALE	Eva Joly, Jean Lambert, Judith Sargentini, Bodil Valero

4	-
ECR	Kristina Winberg
ENF	Gilles Lebreton, Giancarlo Scottà, Mylène Troszczynski

10	0
ALDE	Nathalie Griesbeck
ECR	Daniel Dalton, Innocenzo Leontini, Anthea McIntyre, Helga Stevens, Geoffrey Van Orden
GUE/NGL	Martina Anderson, Malin Björk, Barbara Spinelli, Marie-Christine Vergiat

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu